

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ПРЕВАНТИВЕН МЕХАНИЗЪМ

ДОКЛАД
НА ОМБУДСМАНА КАТО НАЦИОНАЛЕН ПРЕВАНТИВЕН
МЕХАНИЗЪМ ЗА ИЗВЪРШЕНИ ПРОВЕРКИ В СТРУКТУРИ НА
МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ, МИНИСТЕРСТВО
НА ПРАВОСЪДИЕТО И ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА БЕЖАНЦИТЕ
ПРИ МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

В изпълнение на Заповед № НПМ-21/28.05.2026 г., екип на омбудсмана, в състав от трима експерти извърши планирани проверки от 08.06.2026 г. до 12.06.2026 г. в следните обекти:

1. Гранично полицейско управление – Свиленград;
2. Арест на Главна дирекция „Гранична полиция“ в с. Капитан Андреево;
3. Регистрационно-приемателен център – Харманли;
4. Специален дом за временно настаняване на чужденци – Любимец;
5. Транзитен център – с. Пъстрогор;
6. Помещение от затворен тип – с. Пъстрогор;
7. Арест към Районна служба „Изпълнение на наказанията“ – Хасково;
8. Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи – Хасково.

По повод на постъпил сигнал, екипът извърши внезапна проверка и в Специален дом за временно настаняване на чужденци – София.

Ръководствата и служителите, работещи в горепосочените обекти оказаха пълно съдействие на проверяващия екип на омбудсмана, в качеството му на Национален превантивен механизъм (НПМ), чрез осигуряване на достъп до всички помещения, предоставяне на поискани документи и ненамеса в комуникацията с настанени лица.

ПРЕДМЕТ НА ПРОВЕРКИТЕ

Планираните проверки са извършени с цел проследяване изпълнението на дадените от омбудсмана като Национален превантивен механизъм препоръки при предходни посещения и оценка на актуалното състояние на условията за настаняване, достъпа до медицинска помощ и спазването на основните права на задържаните лица.

Специално внимание беше обърнато върху проблемите, констатирани при предходните проверки в обектите през 2025 г. свързани с:

- лоши материално-битови условия и хигиена;
- достъп до медицинско обслужване и осигуряване на медицински специалисти;
- осигуряване на преводачи, които да съдействат при запознаване на чуждите граждани относно техните права на език, който владеят;
- достъп до правна помощ.

I. СТРУКТУРИ КЪМ МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

1. Гранично полицейско управление – гр. Свиленград (ГПУ-Свиленград)

След извършена проверка през 2025 г., омбудсманът на Република България отправи препоръка до директора на Главна дирекция „Гранична полиция“ да бъдат отпуснати необходимите средства за спешен ремонт на външната фасада на сградата на ГПУ-Свиленград.

В хода на настоящата проверка, проверяващият екип беше информиран от началника на обекта, че през последната година не са извършени строително-ремонтни дейности по сградния фонд поради липса на средства.

Предвид горното, омбудсманът на Република България приема отправената препоръка до директора на Главна дирекция „Гранична полиция“ **за неизпълнена**.

Наличието на паднала мазилка по външните стени на административната сграда на ГПУ-Свиленград е констатирано от екип на НПСМ още през 2024 г. Въпреки отправените препоръки към настоящия момент не са предприети действия за отстраняване на тези щети. **С оглед на направените констатации омбудсманът на Република България отправя препоръка до министъра на вътрешните работи да бъдат отпуснати необходимите средства за ремонт на външната фасада на сградата на ГПУ-Свиленград.**

Външната фасада на сградата на ГПУ-Свиленград

В обекта продължават да съществуват затруднения, свързани с автомобилите, използвани за патрулиране по зелената граница. Началникът на граничното полицейско управление сподели, че състоянието на моторните превозни средства, необходими за изпълнението на служебните задължения на граничните полицаи, не е добро.

Към момента на проверката ГПУ-Свиленград разполагаше общо с 35 служебни автомобили, от които **само 10 бяха в движение**. Всички останали са оставени за ремонт в специализирани автосервиси в гр. Пловдив и гр. Стара Загора. Според предоставената информация са възникнали повреди предимно по новите автомобили, предоставени за ползване от ГПУ-Свиленград. Същите са марка „Форд“, модел „Рейнджър“, и са в гаранционен срок. Установените проблеми са свързани с двигателите, натрупан прах във филтрите, както и липсата на автомобилни гуми и на други консумативи.

Ръководството на ГПУ-Свиленград съобщи, че автомобилните гуми на новите моторни превозни средства се амортизират много бързо дори при движение по асфалтиран път.

Предвид горното омбудсманът на Република България отправя препоръка до министъра на вътрешните работи да бъдат предприети необходимите действия за осигуряване на всички необходими консумативи и резервни части за наличните моторни превозни средства за нуждите на ГПУ-Свиленград, които да притежават необходимите технически характеристики за извършване на патрул и охрана на зелената граница.

Съгласно представена справка през 2025 г. служители от ГПУ-Свиленград са задържали **общо 269 лица, от които 214 пълнолетни (196 мъже и 18 жени) и 55 непълнолетни (34 момчета и 21 момичета)**. По-голямата част от задържаните са граждани на Република Турция (64 лица) и на Сирия (56 лица).

От началото на 2026 г. до момента на проверката служителите на ГПУ-Свиленград са задържали **общо 179 лица, от които 161 пълнолетни (144 мъже и 17 жени) и 18 непълнолетни (9 момчета и 9 момичета)**. По-голямата от задържаните са граждани на Република Ирак (37 лица), Република Турция (34 лица), Сирия (25 лица), Афганистан (22 лица) и Иран (22 лица).

Администрация и човешки ресурси

Към 08.06.2026 г. в структурата на ГПУ-Свиленград са заети общо 515 длъжности, от които 35 са държавни служители с висше образование (ДСВО), 470 са държавни служители със средно образование (ДССО) и 10 са работещи по трудово правоотношение (РТП).

Общият брой на вакантните длъжности е 43, от които 9 са ДСВО, а 34 са ДССО. Сред тях е длъжността за заместник-началник на ГПУ-Свиленград.

Медицинско обслужване

В медицинския кабинет на ГПУ-Свиленград продължават да работят един лекар и един фелдшер. При необходимост двамата оказват медицинска помощ на задържани лица, доведени в граничното полицейско управление или в ареста, находящ се в с. Капитан Андреево.

Лекарят и фелдшерът продължават да работят на щат в структурата на Медицинския институт на МВР.

Към момента на проверката на работа беше фелдшерът, а лекарят беше в отпуск.

Медицинският кабинет разполага с необходимото оборудване, спешен шкаф и консумативи.

При възникване на спешни случаи се вика екип от Центъра за спешна медицинска помощ. Лицата, нуждаещи се от специализирано лечение, се отвеждат в Центъра за спешна помощ в гр. Свиленград, след което при необходимост ги хоспитализират предимно в лечебни заведения в гр. Хасково. При особено тежки случаи, лицата се транспортират за лечение в гр. София.

Съгласно представена справка от фелдшера за периода **от 13.01.2026 г. до момента на проверката медицинският персонал в ГПУ-Свиленград е извършил прегледи на общо 35 задържани лица, а през 2025 г. са били прегледани 175**. Извършените прегледи се вписват в специално предназначена за целта книга.

Медицинският център в ГПУ-Свиленград

2. Арест на Главна дирекция „Гранична полиция“ в с. Капитан Андреево

В резултат на извършената проверка на обекта през 2025 г., омбудсманът на Република България отправи препоръка до министъра на вътрешните работи да бъдат предприети действия за ангажиране на преводачи, които да съдействат за комуникацията между служители на ГД „Гранична полиция“ и задържани лица с афганистански произход, настанени в ареста.

Ръководството на ГПУ-Свиленград съобщи, че не е ангажиран преводач, който да владее езиците, говорени в Афганистан, и да съдейства за комуникацията между служителите и задържаните чужди граждани на територията на ареста.

Предвид горното омбудсманът на Република България намира отправената препоръка до министъра на вътрешните работи за неизпълнена.

До директора на Главна дирекция „Гранична полиция“, омбудсманът на Република България отправи следните препоръки:

- Да бъдат осигурени средства за закупуването на необходимия брой климатици за ареста в с. Капитан Андреево;
- Да бъдат осигурени средства за закупуването на необходимия брой легла за всички помещения в арест Капитан Андреево, предвидени за настаняване на чужди граждани;
- Да бъдат положени усилия за подобряване на хигиенните условия в ареста, включително чрез откриване на щатна бройка за хигиенист, който постоянно да работи на територията на ареста в с. Капитан Андреево.

При настоящата проверка проверяващият екип констатира, че почти не са извършени подобрения в обекта.

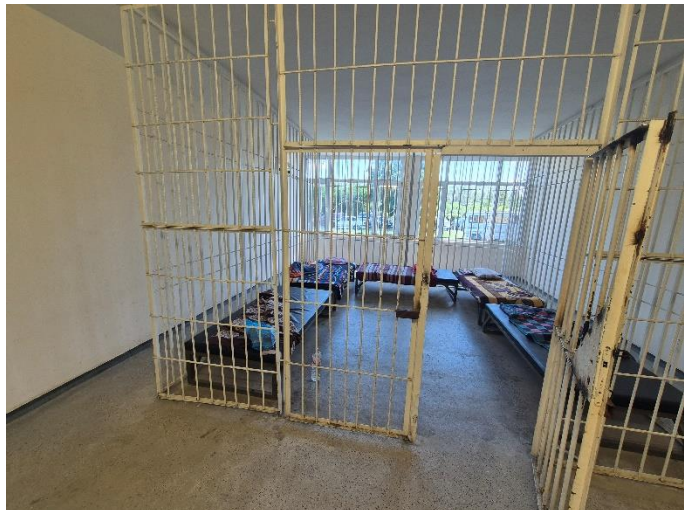
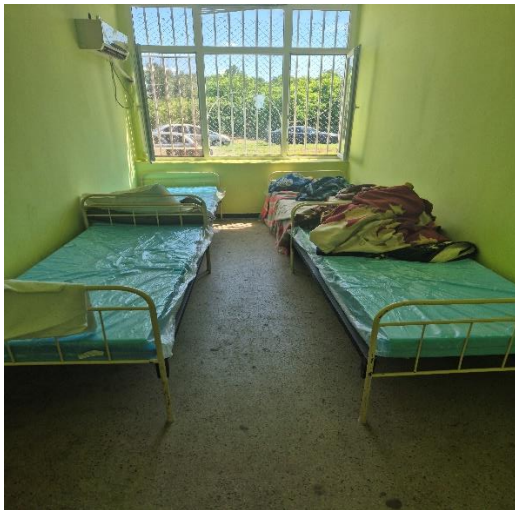
Арестът в с. Капитан Андреево продължава да бъде оборудван със стари климатици. Въпреки подадените от ГПУ-Свиленград заявки не са предоставени нови климатични системи. При тези обстоятелства омбудсманът намира тази препоръка **за неизпълнена**.

По отношение на препоръката за закупуване на нови легла за помещенията за настаняване на чужди граждани, ръководството на ГПУ-Свиленград сподели, че от Дирекция „Миграция“ са им предоставени нови матраци и завивки. При тези обстоятелства, омбудсманът намира отправената препоръка **за частично изпълнена**.

Във връзка с отправената препоръка за подобряване на хигиенните условия и откриването на щатна бройка за хигиенист от ГПУ-Свиленград съобщиха, че не е осигурено работно място за лице, което да отговаря за поддържането на хигиената на територията на ареста в с. Капитан Андреево.

Относно поддържането на чистотата в обекта екипът на омбудсмана беше информиран, че служителите на ГПУ-Свиленград се ангажират с тази дейност доброволно и безвъзмездно. След извършената през предходната година проверка от експерти на омбудсмана като НПМ на територията на ареста в с. Капитан Андреево се извършва поддръжка на тревните площи, както и постепенно премахване на съхраняваните там моторни превозни средства, които са били използвани за извършване на незаконни дейности.

През 2025 г. за обекта е била отпусната сумата от 1000 лв. (511,29 евро), която е била инвестирана за подмяна на подовата настилка и боядисване на дежурната стая, както и за почистване и боядисване на санитарните помещения, предназначени за ползване от задържаните лица. Дребните ремонтни дейности също са извършени с доброволен и безвъзмезден труд от служители на ГПУ-Свиленград.

Помещения за 24-часово задържане в ареста на ГД „Гранична полиция“, с. Капитан Андреево

Предвид горното, омбудсманът на Република България отправя препоръка до министъра на вътрешните работи да бъдат предвидени средства за извършването на необходимите ремонтни дейности за подобряване на условията за настаняване в ареста на ГД „Гранична полиция“, находящ се в с. Капитан Андреево, както и за смяна на намиращите се в него стари климатици и легла с нови.

Наличието на хигиенист, който да работи постоянно за поддържането на чистотата, дезинфекцията и спазването на санитарните норми в обекта е от изключителна необходимост, поради което омбудсманът отправя препоръка до министъра на вътрешните работи да бъдат предприети необходимите действия за откриване на щатна бройка и назначаване на човек на нея.

Санитарни възли за задържаните лица в ареста при с. Капитан Андреево

Към момента на проверката в ареста бяха настанени седем чужди граждани, от които шест пълнолетни и един непълнолетен. Всички бяха от мъжки пол. Едното от задържаните лица е гражданин на Република Турция, който е управлявал моторното превозно средство, в което са се укривали останалите чужденци. Беше установено, че те са граждани на Република Ирак.

Посочените чужди граждани са били задържани след извършена проверка на превозното средство, с което са пътували предходната вечер. В ареста присъстваха разследващи органи, които извършваха процесуално-следствени действия с тях.

Според информация, предоставена от служители на ГД „Гранична полиция“, гражданинът на Република Турция е предстояло да бъде привлечен към наказателна отговорност от Прокуратурата, докато по отношение на иракските граждани към момента на проверката все още не е била налице яснота относно последващите действия.

Медицинско обслужване

Медицинското обслужване за настанените лица в ареста, находящ се в с. Капитан Андреево се извършва от медицинския персонал на ГПУ-Свиленград, по желание на задържаните чужди граждани или при необходимост.

3. Специален дом за временно настаняване на чужденци – Любимец (СДВНЧ-Любимец)

След извършената през предходната година проверка, омбудсманът на Република България в качеството ум на Национален превантивен механизъм отправи препоръка до директора на Дирекция „Миграция“ да бъдат положени усилия за назначаване на преводач на постоянен договор на територията на обекта. От ръководството на СДВНЧ-Любимец уведомиха, че продължава да няма открита щатна бройка за преводач, поради което омбудсманът намира отправената препоръка за **неизпълнена**.

Комуникацията между служителите и настанените чужди граждани продължава да се осъществява със съдействието на преводачи, които имат сключени граждански договори с директорът на Дирекция „Миграция“ към МВР.

Единият от преводачите пътува до СДВНЧ-Любимец от гр. Пловдив и владее езиците фарси, урду, дари и пашу. Другият преводач е жена, придобила българско гражданство. Тя извършва превод от български на арабски език и обратно и пътува от гр. Свиленград. Третият преводач е от сирийски произход, пътува от гр. Симеоновград и извършва превод на арабски и кюрдски език.

Чуждите граждани продължават да бъдат настанявани предимно във втори блок на СДВНЧ-Любимец. Когато в обекта постъпят по-голям брой лица, се използват и разположените на територията му жилищни контейнери.

Втори блок на СДВНЧ-Любимец е с обща площ от 3882 кв. м. и разполага с капацитет за настаняване на 300 лица.

Настанените в обекта се разпределят в групи съобразно пола, семейното им положение и специфичните им медицински потребности.

Изграденият през 2018 г. фургонен модул в двора на СДВНЧ-Любимец позволява настаняването на допълнителни 360 лица.

Общият брой жилищни контейнери (фургони) на територията на обекта е 48. Всички са оборудвани с леглова база, постелен инвентар и климатична техника. Осигурени са санитарно-битови възли, административни помещения и фургон за раздаване на храна.

През 2021 г. до СДВНЧ-Любимец е изграден обект „Инфраструктурен район с мултифункционално предназначение за нуждите на МВР“, който също се управлява и стопанисва от Дирекция „Миграция“ МВР. При необходимост, в условията на засилен миграционен натиск към Република България, капацитетът на СДВНЧ-Любимец може допълнително да бъде увеличен с 1232 места за настаняване. Обектът разполага със 154 жилищни контейнера с осигурена леглова база и постелен инвентар.

Според представена справка от администрацията през 2025 г. в СДВНЧ-Любимец са били настанени общо 2137 чужди граждани, от които 2014 мъже, 123 жени и 293 непълнолетни. От началото на 2026 г. до момента на проверката в обекта са били настанени общо 607 чужденци, от които 564 мъже, 43 жени и 54 непълнолетни.

В денят на проверката в СДВНЧ-Любимец бяха настанени 111 души, от които 7 жени и 104 мъже – всичките пълнолетни.

Храната за настанените чужди граждани се осигурява чрез кетъринг от лицензирано търговско дружество. През м. април 2026 г. директорът на Дирекция „Миграция“ МВР е сключил договор за обществена поръчка със съответния изпълнител за доставка на готова храна за закуска, обяд и вечеря.

Срокът на горепосочения договор е 36 месеца или до изчерпване на предвидената в него обща стойност. Съобразно договорените условия, изпълнителят се задължава всеки ден да доставя храната до един час след приготвянето ѝ и до един час преди сервиране, както следва:

- закуската да бъде приготвена в 7:00 ч. и доставена в 8:00 ч.;
- обядът да бъде приготвен в 10:30 ч. и доставен в 11:30 ч.;
- вечерята да бъде приготвена в 15:30 ч. и доставена в 16:30 ч.

Приемането на доставените количества готова храна се извършва в момента на разтоварването им на посочения в договора адрес (СДВНЧ-Любимец).

Видно от ценово предложение, приложение № 3 от договора за обществена поръчка, стойността на хранителните продукти за един храноден е 7,88 лв. без ДДС или 4,02 евро.

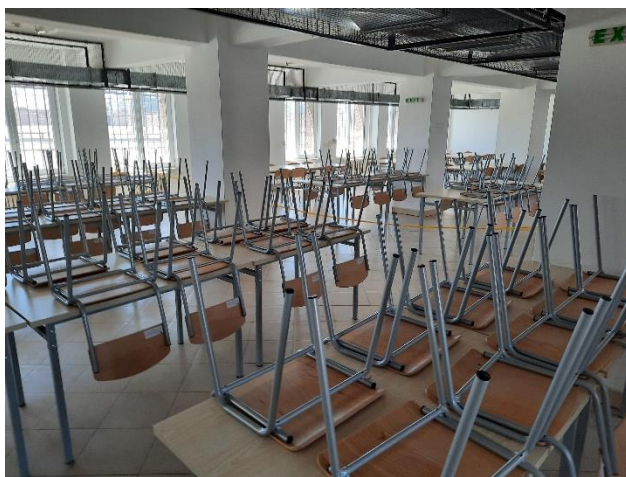
Режийните разходи са 0,79 лв. без ДДС. С тях общата стойност за един храноден е 8,67 лв. без ДДС или 4,43 евро.

След като се запозна с менютата в СДВНЧ-Любимец за периодите от 30.05. до 05.06.2026 г. и от 06.06. до 12.06.2026 г. проверяващият екип констатира, че доставяните ястия за настанените лица са разнообразни с необходимото количество и калории. При необходимост се осигурява диетично меню за лицата, които страдат от диабет или други заболявания, които не позволяват консумацията на някои храни.

Доставяната храна за закуска, обяд и вечеря се сервира и консумира в намиращата се на приземния етаж на Блок 2 столова. Консумацията на храни извън нея не се допуска. Изключение се допуска за лицата, чието състояние не им позволява да ходят до столовата.

На мястото където се сервира храната има хладилник за хранителни проби, както и други кухненски уреди, необходими за работещия на място персонал.

При столовата има обособено помещение за лавка, откъдето настанените лица могат да си закупят допълнителни хранителни продукти. Към момента на проверката същата не работеше. От администрацията на СДВНЧ-Любимец съобщиха, че се води процедура, мястото да бъде заето от нов изпълнител.

Столовата в СДВНЧ-Любимец

Столовата в обекта се поддържа чиста и подредена. В хода на проверката обаче, проверяващият екип констатира наличие на видими щети, както на приземния етаж, така и на по-горните етажи на Блок 2, предизвикани от теч. На много места по таваните има опаднала мазилка и е необходимо да бъдат предприети спешни ремонтни дейности.

Предвид горното, **омбудсманът на Република България отправя препоръка до директора на Дирекция „Миграция“ МВР да бъдат предприети действия за спешни ремонтни дейности за отстраняване на щетите, предизвикани от теч в Блок 2 на СДВНЧ-Любимец.**

За предотвратяване на разпространение на вредители от СДВНЧ-Любимец разчитат на услугите на частни търговски дружества, които да извършват дезинфекция, дезинсекция и дератизация (ДДД).

По време на проверката, екипът на омбудсмана установи, че **последната документирана ДДД обработка на територията на обекта е извършена през м. юни 2025 г.** След този момент не са предприети професионални мерки срещу вредители поради липса на сключен договор и заделени финансови средства.

Във връзка с гореизложеното омбудсманът на Република България отправя препоръка до директора на Дирекция „Миграция“ МВР да бъдат предприети действия за организирането на редовни ДДД обработки на територията на СДВНЧ-Любимец.

Към момента на проверката, мерките против разпространението на вредители в обекта са поддържане на хигиената в помещенията за настаняване и столовата, както и задължително поставяне на багажа на настанените лица в специална хладилна камера в продължение на 24 часа и последващото му изпиране.

Щети, причинени от теч в сградата на Блок 2 на СДВНЧ-Любимец

От СДВНЧ-Любимец са предприети необходимите действия за осигуряване на дрехи и бельо за чуждите граждани, докато бъдат извършвани превантивните мерки срещу вредители на личните им вещи.

По време на проверката, жените бяха настанени отделно в спалните помещения в едното крило на първия етаж на Блок 2. От администрацията са се постарали да им бъде осигурено максимално спокойствие и сигурност.

Блок 2 на СДВНЧ-Любимец

Сенчесто място в двора на СДВНЧ-Любимец

Всяка стая за настаняване е обзаведена с двуетажни метални легла и шкафчета.

В сградата са обособени общи помещения, предназначени за социални контакти и групови дейности на настанените чужди граждани. Тези пространства могат да се използват както за провеждане на срещи и социални събирания, така и за молитвени домове.

На разположение на настанените са и помещения за спорт и отдих, включително фитнес зала, както и стаи, оборудвани с маси за тенис и възможности за практикуване на настолни игри, като табла и други занимания за свободно време.

Помещения за спорт и отдих за настанените лица в СДВНЧ-Любимец

До главния вход на Блок 2 има разположени вендинг машини за храни и напитки, както и телефони за общо ползване. Предвидена е и стая, оборудвана с перални за ползване от настанените чужди граждани.

Постелъчният инвентар се изпира редовно в пералното помещение на Блок 1.

Чужденците имат право на престой на открито в дворните пространства на СДВНЧ-Любимец, където в изпълнение на предходни препоръки на омбудсмана са изградени специални кътове за сянка с поставени пейки.

Проведени интервюта с настанени лица

По време на проверката екипът на омбудсмана проведе интервюта с част от настанените в обекта лица, които владееха английски език.

Нито едно от интервюираните лица не изрази оплаквания относно отношението на персонала. По техни думи служителите се отнасят към настанените чужди граждани с уважение и редовно им оказват необходимото съдействие.

Повечето от споделените оплаквания бяха свързани с настаняването в СДВНЧ, както и с предоставяната храна, която не съответства на техните хранителни навици и предпочитания.

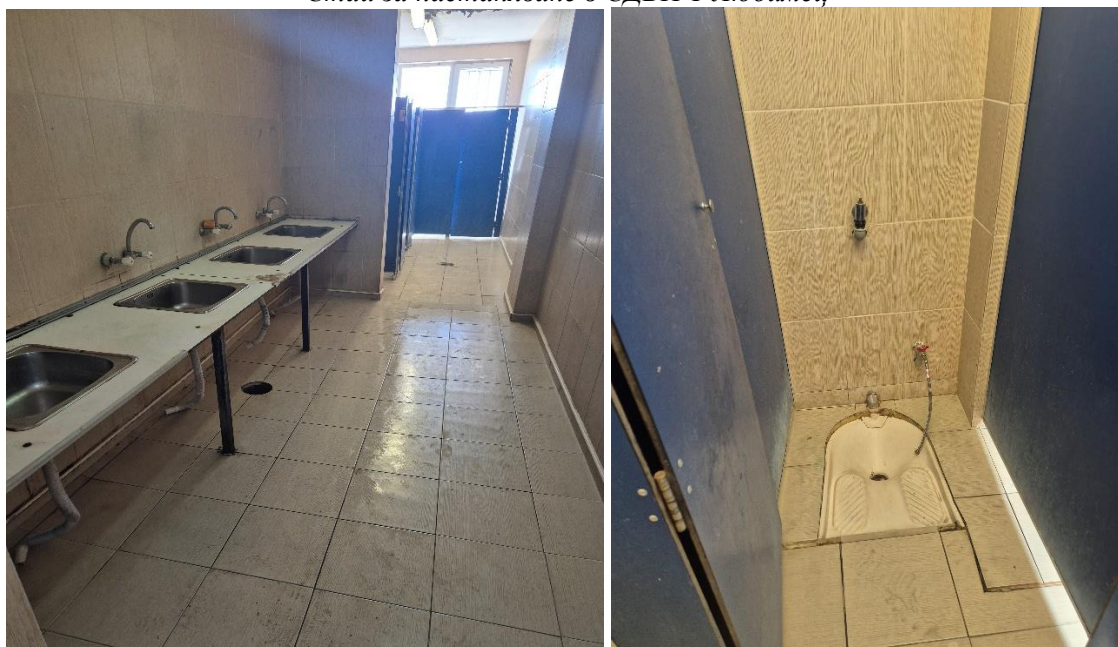
От м. март 2024 г. омбудсманът е запознат със случая на саудитския гражданин А. А. Х., който към момента на проверката беше настанен в СДВНЧ-Любимец. Проверяващият екип констатира, че лицето е в добро състояние, а от администрацията споделиха, че откакто е настанен в обекта не е имал здравословни или други проблеми.

Сирийски гражданин с инициали М. Ж. И. Х. съобщи, че остават още 40 дни до наложената му принудителна административна мярка настаняване в СДВНЧ. Помоли ако е възможно оставащият срок да бъде намален на 20 дни след като не се чувствал добре от обстановката. Същият беше информиран, че налагането на този тип мерки е стриктно

регламентирано в Закона за чужденците на Република България (ЗЧРБ) и има право да ги обжалва пред компетентния съд.

Стаи за настаняване в СДВНЧ-Любимец

Помещения за санитарно-хигиенни нужди в СДВНЧ-Любимец

Друг сирийски гражданин с инициали Ф. М. А. се оплака, че има видима подутина на главата. Помолил е да го заведат до медицинския център, но лицето, което е било на смяна му е казало да се връща в спалното си помещение и не му е оказало помощ. Проверяващият екип информира за случая ръководството на СДВНЧ-Любимец, което се ангажира чуждият гражданин да бъде прегледан.

Иракски гражданин с инициали А. А. Ф. сподели, че е етнически кюрд, не желае да се върне в страната си по произход и иска да остане в България. Екипът на омбудсмана му обясни правните причини, поради които е настанен в СДВНЧ и процедурите, които следва да бъдат приложени спрямо него по ЗЧРБ. Чужденецът е информиран, че има право на безплатна правна защита и да обжалва наложените му принудителни административни мерки.

Друг иракски гражданин с инициали С. З. М., сподели че е бил в Република Турция, откъдето е влязъл в Република България. Не желае да се върне до страната си по произход, защото там било опасно за него, подавал е молба за закрила до ДАБ при МС, но е получил отказ. Понастоящем обжалва отказа на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет пред съда. Екипът на омбудсмана му обясни, че следва да изчака произнасянето на съда. В случай, че съдебният акт не е в негова полза, ще може да обжалва пред по-горна инстанция.

Молдовският гражданин с инициали В. Ш. се оплака, че страда от зъбобол и има нужда да го види стоматолог. Случаят му е сведен до знанието на ръководството на СДВНЧ-Любимец, което пое ангажимент да окаже съдействие на чужденеца.

Проверяващият екип проведе интервю и с индийски гражданин, който сподели, че е настанен в СДВНЧ, за това, че е изтекло правото му на престой в Република България. Дошъл е на територията на българската държава да работи, но работодателя не е предприел необходимите действия за удължаване на неговото пребиваване. Същият беше запознат, че след като е в България без правно основание, съгласно условията на ЗЧРБ следва да бъде върнат до страната си на произход. Лицето заяви, че има желание да се върне в родината си и ще очаква да получи необходимото съдействие за това.

Друг чужденец се оплака, че в администрацията редовно са му предоставяли документи, които да подпише, без да бъде информиран за тяхното съдържание. В отговор на въпрос дали е присъствал преводач в тези моменти, лицето съобщи, че той само му е казвал, че трябвало да подписва. Екипът на омбудсмана обърна специално внимание на този случай, при което от ръководството на СДВНЧ-Любимец заявиха, че са запознати, имало е такъв преводач, който не е превеждал на чужденците както трябва и ги е подканвал да подписват предоставените им документи, без да ги информира за какво са. Поради тези причини са предприети съответните мерки.

Администрация и човешки ресурси

Според представена справка общият числен състав на СДВНЧ-Любимец е 154 служители, разпределени по направление на дейност, както следва:

- Сектор „Организация, превенция, контрол и надзор на чужденците“-дом Любимец в състав от 83 служители, осигуряващи сигурността и охраната в обекта;
- Сектор „Оперативна дежурна част“ в състав от 10 служители, изпълняващи дейности по приемане, пребиваване и освобождаване на настанените чужденци;
- Сектор „Анализ, логистика и отчетност на дейността“-дом Любимец в състав от 39 служители, осигуряващи материално-техническо снабдяване и социално обслужване в обекта;
- Сектор „Център за настаняване на чужденци“-Елхово в състав от 12 служители, намиращ се на територията на гр. Елхово, в който към настоящия момент не се настаняват чужденци, поради планиран ремонт на базата;
- Група „Оперативна дежурна част“ в състав от 10 служители, осъществяващи цялостна дейност по придобиване, обработване и обмен на информация за оперативната обстановка.

Медицинско обслужване

Съобразно условията на чл. 126 от Наредба № Из-1201/01.06.2010 г. за реда за временно настаняване на чужденци в специалните домове за временно настаняване на чужденци и в техните звена и за организацията и дейността им, всеки чужденец подлежи на

задължителен медицински преглед, резултатът от който се отразява в медицинска документация. При необходимост се извършва и хигиенно обслужване.

Горепосоченият медицински преглед се извършва от лекар или фелдшер от медицинската служба, разположена на територията на СДВНЧ-Любимец, а при необходимост и от медицински специалисти от други структури на Медицинския институт на МВР. Копия от съставените медицински документи се представят за прилагане по личното дело на чужденеца.

За чуждите граждани, които е необходимо да спазват определена диета се осигурява диетично хранене.

В медицинския център на СДВНЧ-Любимец продължават да работят лекар, медицински фелдшери и медицинска сестра. От няколко месеца към състава на екипа е назначен и нов фелдшер, който значително подпомага осигуряването на здравни грижи за настанените чужди граждани.

Медицински център в СДВНЧ-Любимец

Лекарските кабинети са осигурени с необходимото оборудване, лекарствени продукти и консумативи.

Продължава да се прилага практиката когато някой от настанените чужди граждани има нужда от специално лечение, което не може да му бъде осигурено от медицинския център в обекта, да се води в медицинските заведения, находящи се в Свиленград, Харманли или Хасково. При по-сложни случаи, пациентите се завеждат в МИ на МВР в гр. София.

Обектът разполага със стоматологичен кабинет, оборудван с необходимата апаратура. От ръководството на СДВНЧ-Любимец посочиха, че ежесечно се осигуряват посещения на стоматолог, който оказва специализирана дентална помощ на настанените чужди граждани.

4. Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи – Хасково (ОДМВР-Хасково)

Във връзка с направените констатации през миналогодишната проверка, омбудсманът на Република България отправи препоръка до директора на ОДМВР-Хасково да бъдат предприети действия за отстраняване на теча в помещенията за 24-часово задържане за непълнолетни и за жени в РУ-Хасково. При настоящата проверка

проверяващият екип установи, че са извършени необходимите ремонтни дейности за отстраняване на горепосочения проблем, но продължава да има остатъчна влага, запечатана в стената.

При всеки теч, водата може да попие дълбоко в тухли, бетон или мазилка. Ако преди боядисване или шпакловане стените не са били напълно изсушени с влагоуловители, влагата остава затворена и с времето избива на повърхността, надувайки боята и мазилката. Поради тези причини **омбудсманът приема отправената препоръка за частично изпълнена.**

Към момента на проверката в обособеното помещение за 24-часово задържане на непълнолетни имаше видими щети от остатъчна влага, а въздухът беше влажен и застоял. Освен тези обстоятелства, самото помещение е по-малко като площ в сравнение с други помещения в обекта.

Предвид горното **омбудсманът отправя препоръка до директора на ОДМВР – Хасково помещението за задържане на непълнолетни лица до 24 часа в РУ – Хасково да бъде преместено в друго, по-просторно помещение, без наличие на остатъчна влага.**

Помещение за настаняване на непълнолетни в РУ-Хасково

В РУ-Хасково капацитетът за настаняване продължава да бъде за 16 лица, разпределени в седем помещения.

Според представена статистика от РУ-Хасково **през 2025 г.** в обекта са били настанени **общо 651 лица, от които 38 жени и 613 мъже.**

От началото на 2026 г. до момента на проверката в помещенията на РУ-Хасково са били настанени **общо 301 лица.**

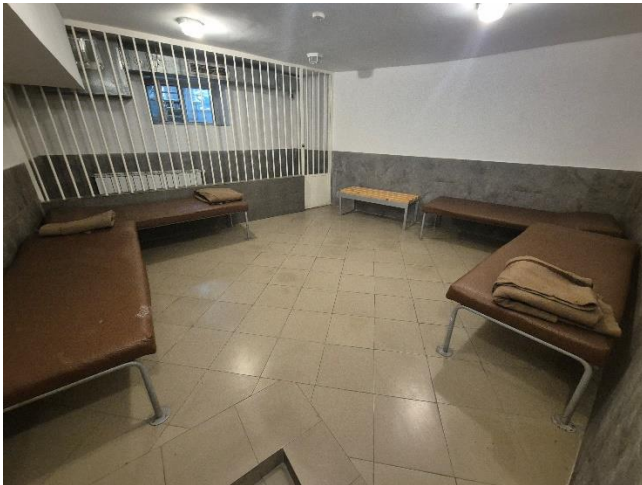
Докато екипът на омбудсмана извършваше своята проверка в обекта нямаше задържани граждани.

Храната за настанените лица се закупува от магазина, като се съобразява хранителният режим за тези, които следва да спазват съответни диети.

Помещенията за 24-часово задържане се почистват редовно от хигиенистките на РУ-Хасково. На вратата на всяко едно от тях има поставено разписание, на което се записва служителят, датата, часа и вида на препарата ползван за почистване.

При необходимост от ДДД обработки се изпраща покана до лицензирани търговски дружества, предлагащи този вид услуги и се избира предложилия най-ниска цена. От ръководството на РУ-Хасково съобщиха, че извършилият пръскане против вредители им предоставяли фактури, но не и протоколи за ДДД обработки.

Представянето на протокол за извършени ДДД обработки в помещенията за 24-часово задържане е от съществено значение за гарантиране на здравословни и безопасни условия за задържаните лица и служителите.

Помещения за 24-часово задържане в РУ-Хасково

Провеждането и документирането на ДДД мероприятията осигурява контрол върху разпространението на вредители, насекоми и микроорганизми, които могат да бъдат източник на инфекции и заболяванията. Наличието на актуални протоколи удостоверява, че помещенията се поддържат в съответствие със санитарно-хигиенните изисквания.

Освен това протоколът служи като доказателство кой е извършил пръсканията, с какви видове препарати и против какви видове вредители.

Предвид горното **омбудсманът отправя препоръка до началника на РУ-Хасково при извършване на ДДД обработки в помещенията за 24-часово задържане задължително да се изискват съответните протоколи.**

Администрация и човешки ресурси

Видно от представена справка в специализираната администрация на РУ-Хасково са утвърдени общо 21 длъжности.

Началникът на обекта сподели, че за свободните места се предвижда провеждане на конкурсни процедури.

Медицинско обслужване

На всяко задържано лице може да му бъде извършен медицински преглед по негово желание и за негова сметка или при необходимост в Спешното отделение на МБАЛ Хасково АД.

В случай че някой от настанените в помещенията за 24-часово задържане изпадне във видимо влошено здравословно състояние, незабавно се уведомява Спешна медицинска помощ. Пристигналият медицински екип извършва преглед на място и ако бъде установено, че задържаното лице е в тежко състояние, същото се транспортира незабавно до лечебно заведение за оказване на необходимата лекарска помощ.

5. Специален дом за временно настаняване на чужденци – София (СДВНЧ-София)

Във връзка с постъпил сигнал за обявена обща гладна стачка от настанени лица в СДВНЧ – София, като израз на недоволство, както и с получена информация за възможни протести пред обекта в подкрепа на чуждите граждани, омбудсманът на Република България разпореди да бъде извършена внезапна проверка.

Проверяващият екип посети СДВНЧ-София на 12.06.2026 г. около 16:00 ч. От администрацията информираха, че не са били провеждани протести въпреки получени данни за такива.

Ръководството на дома сподели, че наистина част от настанените чужди граждани са участвали в обща гладна стачка, както следва:

На 11.06.2026 г. на обяд са отказали да се хранят 40 чужденци, на 12.06.2026 г. сутринта са отказали да получат закуска 22-ма души, а по-късно същият ден на обяд не са се хранили **3 (три)** лица.

Във връзка с горното омбудсманът отправя препоръка до директора на Дирекция „Миграция“ МВР да се разпореди при обявени гладни стачки от настанени лица в СДВНЧ да бъде организирано редовно медицинско наблюдение на стачкуващите, включително ежедневно проследяване на тяхното тегло, общо здравословно състояние и други показатели, определени от медицински специалисти, както и надлежно документиране на извършените прегледи и направените в тях констатации.

В деня на проверката на територията на СДВНЧ-София бяха настанени **общо 111 чужденци**, предимно граждани на Сирия, Мароко и Турция. Всички бяха пълнолетни мъже.

По информация, предоставена от ръководството на обекта, гладната стачка е била иницизирана от турски гражданин, спрямо когото е била издадена червена бюлетина на Интерпол (международно искане за издирване с цел екстрадиция или предприемане на наказателно преследване). Лицето е било издирвано по искане на турските власти с цел екстрадирането му и подвеждането му под наказателна отговорност пред компетентните съдебни органи на Република Турция.

Към момента на проверката лицето вече беше екстрадирано.

Според предоставената информация останалите чужди граждани са се присъединили към гладната стачка поради съмнения относно състава на предоставяната им храна, включително опасения, че тя може да съдържа свинско месо заради наличието на значително количество мазнина, както и поради невъзможността да закупуват цигари и други битови затруднения. При наличието на тези обстоятелства, екипът на омбудсмана поиска да му бъде представено седмичното меню и да се срещне с чужди граждани, участвали в стачката, които говорят български, английски или друг говорим от проверяващите език.

Видно от представеното меню не се констатира наличието на свинско месо в сервираните ястия. Мазнината, която се среща в тях, е от растителен произход (олио).

Храната за настанените в СДВНЧ-София се осигурява чрез кетъринг от лицензирано търговско дружество и се сервира в намиращата се в обекта столова. Същата е съобразена с религиозните обичаи на повечето от чуждите граждани, която им забранява консумацията на свинско месо.

Сред чужденците, които са стачкували само едно лице говореше български език. Същото е етнически кюрд, сирийски гражданин който през последните няколко години

живее в България. Кандидатствал е за международна закрила пред Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, но е получил отказ.

По време на разговора чуждият гражданин сподели, че условията в СДВНЧ-София са изключително трудни за настанените лица. По негови думи, въпреки че те имат право на свиждания с близки и приятели, които могат да им предоставят храна, дрехи и други вещи от първа необходимост, тези срещи не се осъществяват достатъчно често.

При проверката беше установено, че свижданията в СДВНЧ-София се провеждат два пъти седмично – във вторник и четвъртък. За осъществяване на свиждане настаненото лице следва предварително да подаде заявка, която се вписва в специален график. Поради ограничения брой свиждания, които могат да бъдат проведени в определените дни, част от лицата са принудени да изчакват няколко седмици, а в отделни случаи и до един месец, за да осъществят среща със свои близки.

Интервюираният чужд гражданин сподели, че следващото му свиждане е насрочено за 18.07.2026 г., което според него представлява прекалено дълъг период на изчакване. Той посочи, че е настанен в СДВНЧ-София от 11 месеца, разполага със собствени финансови средства, но няма възможност да закупува определени необходими за него вещи, включително тютюневи изделия. Поради това е принуден да разчита на свои близки и приятели, които да му ги доставят по време на свижданията, осъществявани приблизително веднъж месечно.

При проверката беше установено, че в СДВНЧ-София са въведени правила относно количествата тютюневи изделия, които могат да бъдат получавани по време на свиждания. По информация на ръководството тези ограничения са въведени поради констатирани в миналото случаи, при които настанени лица са получавали по-големи количества цигари и впоследствие са ги препродавали на останалите чужди граждани на завишени цени.

Чуждият гражданин сподели още, че някои от полицаите, които охраняват дома се държат неприлично и грубо с настанените, като им говорят с остър тон, карат им се и ги обиждат.

От ръководството на СДВНЧ-София информираха, че за проблема с цигарите планират да бъде направено нещо като лавка за тютюневи изделия, която ще бъде разположена във фоайето на административната сграда на обекта.

В хода на проверката, екипът на омбудсмана констатира, че в доставяната храна не се слага достатъчно количество сол, пипер и други подправки, чиято липса в ястията допълнително допринася да не са по вкуса на чуждите граждани.

Предвид горното, **омбудсманът на Република България отправя препоръка до директора на Дирекция „Миграция“ МВР да бъдат предприети необходимите действия за осигуряването на основни хранителни подправки като сол, пипер, чубрица и др. за нуждите на чужденците, настанени в СДВНЧ-София.**

По отношение на твърденията за лошо отношение от част от персонала спрямо чуждите граждани, **омбудсманът на Република България отправя препоръка до началника на СДВНЧ-София редовно да бъде провеждан необходимия инструктаж за охранителния състав относно третирането на чуждите граждани, същите да не бъдат подлагани на унизително и нехуманно отношение, съобразно утвърдените международни стандарти.**

ОБЩИ КОНСТАТАЦИИ НА ПРОВЕРКИТЕ В СТРУКТУРИТЕ НА МВР:

В резултат от извършените проверки през 2026 г., омбудсманът в качеството си на Национален превантивен механизъм констатира, че в сравнение с предходните години не се наблюдава съществена промяна в общото състояние на проверените обекти.

Налице са отделни положителни развития в местата, където се настаняват задържани чужди граждани, **но значителна част от отправените от омбудсмана препоръки продължават да бъдат неизпълнени или да са само частично изпълнени** поради трайни организационни и финансови затруднения за осигуряването на условия, съответстващи на утвърдените национални и международни стандарти.

Както при предходните, така и през тазгодишните проверки, омбудсманът на Република България констатира, че достъпът до медицинска помощ по принцип е осигурен, като в повечето обекти функционират медицински центрове и при необходимост се осъществява насочване на задържаните лица към лечебни заведения. В отделни случаи е налице по-ефективно проследяване на здравословното състояние на гражданите, своевременно оказване на медицинска помощ и стриктно документиране на предприетите медицински действия.

По отношение на защитата на процесуалните права на задържаните лица продължават да се установяват затруднения, заради езиковата бариера. Липсата на достатъчен брой квалифицирани преводачи и установените случаи на непълен превод на съдържанието на предоставяните документи създават риск чуждите граждани да не бъдат информирани за правата си относно предприетите спрямо тях принудителни административни мерки по Закона за чужденците в Република България.

При проверките не са установени данни за физическо насилие или нечовешко третиране срещу задържаните лица, но в отделни случаи има оплаквания от грубо отношение от длъжностни лица, както и затруднения при упражняването на някои права, включително свиждания и достъп до определени битови услуги.

Омбудсманът на Република България отново констатира, че основните предизвикателства остават свързани с осигуряването на подходящи материални условия, достатъчен финансов и кадрови ресурс, ефективна комуникация чрез квалифицирани преводачи и последователно изпълнение на отправените препоръки.

II. СТРУКТУРИ КЪМ ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА БЕЖАНЦИТЕ ПРИ МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ (ДАБ ПРИ МС)

1. Регистрационно-приемателен център – Харманли (РПЦ-Харманли)

В резултат от миналогодишната проверка, омбудсманът на Република България отправи следните препоръки до председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет:

- да бъдат извършени необходимите ремонтни дейности на първи корпус, втори корпус, 10-то хале и 11-то хале на РПЦ-Харманли в спешен порядък и във възможно най-кратък срок;
- осветлението на територията на РПЦ-Харманли да бъде заменено с енергоспестяващо такова, с цел икономия на бюджетни средства;
- да бъде извършено почистване и облагородяване на съществуващите зелени площи на територията на РПЦ-Харманли;

- да се заимства от практиката на Дирекция „Миграция“-МВР и да се закупят хладилни камери, в които да се съхраняват за определен период от време дрехите на настанените чужденци с цел борба срещу разпространението на вредители.

До директора на РПЦ-Харманли, омбудсманът оправи препоръка да бъде извършена проверка на всички корпуси и халета, да бъдат констатирани местата с популация на хлебарки и други вредители, и да бъде повикан екип от лицензирано търговско дружество за извършване на необходимите ДДД обработки на територията на обекта.

Проверяващият екип констатира, че от ДАБ при МС са предвидили да бъдат извършени необходимите ремонтни дейности в първи и втори корпус на обекта, както и в 9-то, 10-то и 11-то хале, но не са предприети активни действия за тяхното осъществяване. Основна причина за това е липса на необходимите финансови средства.

Предвид горното омбудсманът на Република България намира отправената препоръка за **неизпълнена**.

Ръководството на РПЦ-Харманли съобщи, че сградата на първи корпус е планирано да бъде приведена в състояние на помещение от затворен тип.

Сградата на втори корпус е затворена през 2022 г., заради предвидения, но все още неосъществен основен ремонт и от тогава в нея не се настаняват търсещи закрила.

След възникнал пожар, сградата на 11-то хале също е затворена и в нея не се настаняват лица.

Девето хале има нужда от ремонт на покрива, но в него се настаняват търсещи закрила.

В едната половина на 10-то хале продължава да се помещава сигурната зона за настаняването на непридружени малолетни и непълнолетни чужденци с капацитет за 98 деца, а в другата половина се настаняват пълнолетни мъже.

Жените, включително и самотните майки с деца се настаняват в сградата на трети корпус.

РПЦ-Харманли е най-големият център за настаняване на лица търсещи закрила в България. Отлагането на важна поддръжка на сградния фонд и материалната база в него води до ограничаване на наличния капацитет за настаняване и създава риск от влошаване на условията за прием на търсещите международна закрила лица, включително и на уязвими групи като жени, деца, хора в неравностойно положение и др.

С оглед на гореизложеното омбудсманът на Република България отправя препоръка до Министерския съвет да бъдат разгледани възможностите за осигуряване на необходимите бюджетни средства за извършване на неотложните ремонтни дейности и възстановяване на засегнатите сгради в РПЦ-Харманли, както и за ремонт или подмяна на соларните панели, разположени по покривите на втори и на трети корпус.

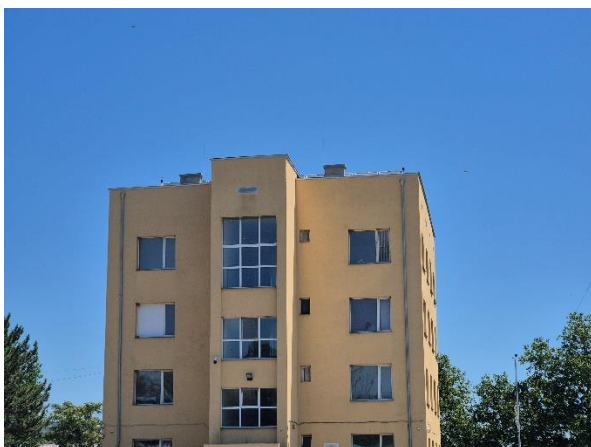
Поради липса на средства от ДАБ при МС **нямат възможност да изпълнят** и отправената препоръка за закупуване на хладилни камери, подобни на тези в структурите на Дирекция „Миграция“ МВР, в които да се съхранява багажът на търсещите закрила при настаняване като основна превантивна мярка на разпространението на вредители като дървеници и др.

Първи корпус на РПЦ-Харманли

Втори корпус на РПЦ-Харманли

Трети корпус на РПЦ-Харманли

Десето хале на РПЦ-Харманли

Относно препоръката за замяна на осветлението в обекта с енергоспестяващо от ръководството съобщиха, че откакто охраната се осъществява от служители на МВР се прилагат други изисквания.

Съобразно условията на МВР оградата, която очертава границите на РПЦ-Харманли и вътрешните алеи следва да бъдат осветявани от постоянно светещи лампи, а не от соларни, които не могат да светят непрекъснато. Друго важно изискване на МВР е да бъде изградена цялостна ограда от бетон. Разходите за изграждане на исканото осветление и ограда следва да бъдат за сметка на ДАБ при МС.

Предвид горното **омбудсманът на Република България отправя препоръка до Министерския съвет да бъдат разгледани възможностите за осигуряване на необходимите бюджетни средства за осигуряване на необходимото осветление и ограда на територията на РПЦ-Харманли, съобразно изискванията на МВР.**

Персоналът на обекта редовно предприема необходимите действия за почистване и поддържане на зелените площи в добро състояние. Към момента на проверката се пръскаше и против вредители като кърлежи от лицензирано търговско дружество. При наличието на тези констатираны обстоятелства, омбудсманът намира отправената препоръка във връзка със съществуващите зелени площи на територията на РПЦ-Харманли **за изпълнена.**

Според представена справка, **през 2025 г. в обекта са били настанени общо 2085 души**, което е по-малко от половината на общия брой настанени лица през 2024 г. – 4765.

От тях **1583** са били мъже, **180** жени и **322** деца. Броят на **непридружените деца** е **84**, а **семействата** са били **37**. По националност най-много са били настанените от Мароко (946), Сирия (465) и Ирак (461).

От началото на 2026 г. до момента на проверката в РПЦ-Харманли са настанени общо **394** търсещи закрила, от които **276** мъже, **28** жени и **90** деца (**60** от тях **непридружени**). Общият брой на настанените семейства е **4**. По националност най-много са настанените от Мароко (136) и Ирак (128).

В деня на проверката търсещите закрила в РПЦ-Харманли бяха **41** (за сравнение през миналогодишната проверка бяха 260), от които **17** мъже, **7** жени и **17** деца, от които **6** **непридружени**.

Коридорът на сигурната зона за непридружени деца

Класна стая в сигурната зона

Мъжете бяха настанени в едната половина на 10-то хале, две от жените бяха в трети корпус, а останалите – в 9-то хале.

Непридружените непълнолетни деца задължително се настаняват в сигурната зона. От ръководството на РПЦ-Харманли съобщиха, че във връзка с прилагането на Пакта за миграцията и убежището от Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището са направили проверка на тази зона дали ще отговаря на новите изисквания. Съобразно условията на Пакта трябва да бъде осигурена площ от 4 кв. м. за всяко настанено лице, а помещенията за настаняване да бъдат с височина не по-ниска от 2,10 м. Според заключението на европейската агенция, площта на сигурната зона в РПЦ-Харманли продължава да отговаря за 98 деца.

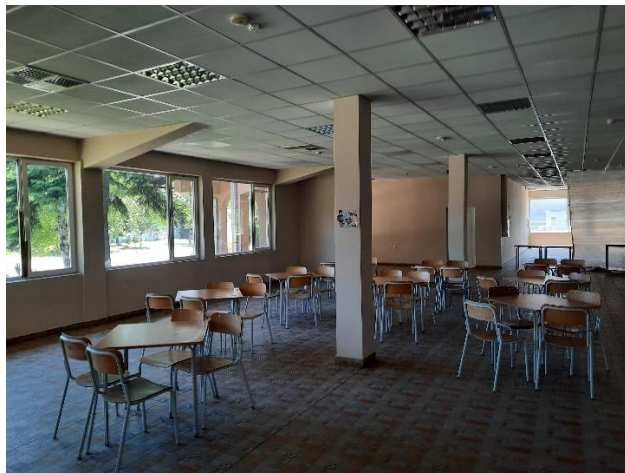
Стая в сигурната зона

Баня в сигурната зона

Капацитетът на обекта е предвиден за 1150 души. Екипът на омбудсмана установи, че се планира премахване на фургонното селище в РПЦ-Харманли, което от момента на откриването му през 2014 г. не са му извършвани ремонтни дейности.

Храната за настанените лица се осигурява чрез кетъринг от лицензирано търговско дружество. Същата се доставя в намиращата се в обекта столова. При необходимост се осигуряват съответните диетични менюта за търсещите закрила, които следва да спазват определени диети.

Столовата в РПЦ-Харманли

По време на обиколката, екипът на омбудсмана констатира, че материалните щети в половината на 10-то хале за настаняване на мъже са още по-големи от тези през миналогодишната проверка.

Не са по-малко и материалните щети при 9-то хале, както отвън, така и във вътрешността на сградата. Стените са пробити на много места, окачените тавани са напълно паднали, а в общите тоалетни и бани също се забелязват счупени кранове, чешми и пр.

В сигурната зона, която функционира вече две години, при извършена обиколка бяха констатирани редица повреди и пропуски в поддръжката на материалната база. В спалните помещения е установено наличието на счупени шкафчета и смъкнати корнизи за пердета, което влошава условията за пребиваване на настанените деца и създава

предпоставки за по-нататъшно увреждане на имуществото. Същевременно в градинката до сигурната зона, екипът на омбудсмана констатира значително количество пораснали бурени по алеите и във вътрешността на беседката. Липсата на своевременно почистване и поддръжка създава неблагоприятна среда и затруднява нормалното използване на това пространство. **Необходимо е да бъдат предприети спешни мерки за отстраняване на нежеланата растителност, предвид факта, че при продължаващо бездействие съществува реална опасност до следващия сезон бурените да обхванат цялата градина, която ще стане непроходима. При тези обстоятелства проверяващият екип стигна до заключението, че мястото за настаняване на непридружени деца не се поддържа редовно.**

Част от видимите материални щети в сигурната зона

Поникнали бурени в градината до сигурната зона на РПЦ-Харманли

Предвид горното, омбудсманът на Република България отправя препоръка до директора на РПЦ-Харманли (със съдействието на Международната организация по миграция) да бъдат предприети необходимите действия за отстраняване на щетите в сигурната зона за непридружени непълнолетни лица.

Администрация и човешки ресурси

Видно от представено щатно разписание в РПЦ-Харманли са утвърдени **101** длъжности, от които **49** са назначени по оперативна програма Фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ). Вакантните длъжности са **12**.

Медицинско обслужване

В РПЦ-Харманли няма промяна в медицинския персонал. На територията на обекта работят две медицински сестри назначени на трудово правоотношение, а по програма ФУМИ са назначени един лекар и една медицинска сестра.

Стоматологична помощ на търсещите закрила се оказва от стоматолог, който има сключен договор с ДАБ при МС. Същият обаче желае да прекрати договора си и има намерение да отвори свой кабинет в сградата на отдел „Производство за международна закрила“ в кв. „Военна рампа“, гр. София.

Стоматологичната помощ е изключително важна за здравето на лицата, настанени в РПЦ-Харманли. Липсата на своевременно диагностика и лечение на заболяванията на устната кухина може да доведе до развитие на остри състояния, инфекции, затруднения при хранене и комуникация, както и до усложнения, засягащи общото здравословно състояние.

С оглед гарантиране на адекватна здравна грижа, превенция на усложненията и подобряване качеството на живот на настанените лица, **омбудсманът на Република България отправя препоръка до председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет да бъде ангажиран стоматолог, който да извършва профилактични прегледи, диагностика и лечение при необходимост на настанените в РПЦ-Харманли.**

Общопрактикуващият лекар се грижи за всички настанени лица в обекта. Същият е назначен на основание служебен избор и издава необходимите направления и рецепти по НЗОК.

При необходимост от специално лечение, настанените се завеждат до съответните медицински заведения, а при спешни случаи се вика екип от Центъра за спешна медицинска помощ. Според администрацията на РПЦ-Харманли няма констатирани случаи на отказ от предоставяне на медицинска помощ на чуждите граждани.

Лицата, които имат дерматологични проблеми се водят при специалист, работещ в гр. Харманли.

По отношение на жените с гинекологични проблеми се ползват услугите на специалисти, които работят в гр. Хасково. Там се намира най-близкото медицинско отделение по Акушерство и гинекология.

Ръководството на РПЦ-Харманли събщи пред екипа на омбудсмана, че медицинските специалисти в града са изключително малко. Подобен е случаят и в гр. Свиленград.

Когато търсещите закрила имат нужда от болнично лечение се завеждат в местната болница, а ако там нямат необходимите специалисти и/или условия, се завеждат в болнични заведения в гр. Хасково, Пловдив или Стара Загора.

Има случаи, при които от болничните заведения в Стара Загора настоявали пациентите да им бъдат доведени веднага, защото има възможност свободното място да бъде заето от друг пациент. Това поставя ръководството и служителите на РПЦ-Харманли

в изключително затруднено положение, защото те сами трябва да осигурят транспорт за своя сметка незабавно.

2. Транзитен център – Пъстрогор (ТЦ-Пъстрогор) и Помещение от затворен тип – Пъстрогор (ПЗТ-Пъстрогор)

В ТЦ-Пъстрогор се настаняват само лица от мъжки пол и към настоящия момент, обектът се охранява от служители на МВР.

След закриването на ПЗТ-Бусманци, което се помещаваше на територията на СДВНЧ-София, помещението от затворен тип на ДАБ при МС е преместено на територията на ТЦ-Пъстрогор, **считано от 17.12.2025 г.**

Според представена справка от ръководството на обекта, **миналата година в ПЗТ-Пъстрогор са били настанени общо 12 души**, всичките от мъжки пол на възраст от 17 до 42 години. Сред тях е имало едно непридружено непълнолетно момче от Сирия. Останалите са пълнолетни, както следва: Афганистан – 3, Виетнам – 2, Иран – 1, Ирак – 1, Сирия – 2, Турция – 1, Шри Ланка – 1.

От началото на 2026 г. до момента на проверката в ПЗТ-Пъстрогор са настанени общо 27 мъже на възраст от 19 до 61 години. По националност са от Афганистан – 2, Иран – 1, Ирак – 2, Сирия – 2, Турция – 10, Мароко – 7, Канада – 1, Узбекистан – 1 и едно лице без гражданство.

В деня на проверката в помещението от затворен тип бяха настанени 16 мъже на възраст от 24 до 61 години, както следва: Сирия – 2, Мароко – 7, Иран – 1, Турция – 5 и Канада – 1.

Стая и санитарен възел в ТЦ-Пъстрогор

Извън помещението от затворен тип в ТЦ-Пъстрогор нямаше други настанени лица. Новото ПЗТ е обособено на първия етаж от корпуса за настаняване. Същото разполага с общ капацитет за 16 души, разпределени в шест стаи в късото крило на етажа, плюс още три стаи в дългото крило.

Към момента на проверката единствено канадският гражданин беше настанен в една от стаите при дългото крило, поради религиозни причини. За разлика от останалите настанени, той изповядва християнството и по произход е руснак.

В зависимост от съдебните производства при обжалване на настаняването в помещение от затворен тип и при обжалване на отказ за предоставяне на закрила, средният престой на чуждите граждани в ПЗТ-Пъстрогор е между два и три месеца.

Храната за настанените лица се осигурява чрез кетъринг от лицензирано търговско дружество. Същата се доставя в ТЦ-Пъстрогор след предварително подадена заявка от предходния ден.

Видно от представени седмични менюта, доставената храна за закуска, обяд и вечеря е с достатъчно количество и калории. Ястията са разнообразни и са съобразени с мюсюлманското вероизповедание. При необходимост се осигурява диетична храна за лицата, които следва да спазват определени диети, поради здравословни причини.

Преводачите, които съдействат в комуникацията между служителите на ТЦ-Пъстрогор и търсещите закрила са от Европейската служба за подкрепа в областта на убежището или от преводаческа фирма.

В обекта ежесечно се извършва дезинфекция, дезинсекция и дератизация по график, съобразно сключен договор с лицензирано търговско дружество. Към момента на проверката, екипът на омбудсмана не установи наличието на вредители.

Във връзка с миналогодишна препоръка до председателя на ДАБ при МС да бъдат предприети действия за осигуряването на необходимите средства за изграждането на външния паркинг за посетители и служители на ТЦ-Пъстрогор, ръководството на обекта представи папка с проект за построяване на съоръжението. Към настоящия момент изпълнението на проекта е във фаза разглеждане от съответните комисии на Община Свиленград. При тези обстоятелства омбудсманът на Република България намира отправената препоръка **в процес на изпълнение**.

Администрация и човешки ресурси

По утвърдено щатно разписание в ТЦ-Пъстрогор са предвидени общо 38 длъжности. Към момента на проверката 2 от тях бяха вакантни.

Медицинско обслужване

На територията на ТЦ-Пъстрогор има действащ медицински персонал, съставен от една медицинска сестра и една лаборантка. Двете са назначени на трудови правоотношения с ДАБ при МС, с работно време от понеделник до петък от 08:30 до 17:00 ч.

Настанените в обекта чужди граждани имат служебно назначен личен лекар от гр. Свиленград, който при необходимост им издава съответните направления.

Ръководството на ТЦ-Пъстрогор сподели, че са в процес на сключване на граждански договор с лекар, който да идва периодично на място, да извършва прегледи и консултации на търсещите закрила.

При спешни случаи се викат екипи на спешна медицинска помощ.

ОБЩИ КОНСТАТАЦИИ НА ПРОВЕРКИТЕ В СТРУКТУРИТЕ НА ДАБ ПРИ МС:

В резултат от извършените проверки през настоящата година, омбудсманът на Република България констатира, че в регистрационно-приемателните и транзитните центрове на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет не се наблюдава съществено подобрение по отношение на материалната база и изпълнението на значителна част от отправените през предходните години препоръки. Въпреки отделни положителни развития, основните констатиранни проблеми продължават да се дължат на недостатъчни

бюджетни средства, което възпрепятства извършването на необходимите ремонти и обновяването на сградния фонд.

Продължават да се установява неуспешното поддържане на материално-битовите условия в РПЦ-Харманли. Отлагането на основните ремонтни дейности води до постепенно влошаване на състоянието на сградите, ограничаване на капацитета за настаняване на търсещите международна закрила, включително на непридружени деца и други уязвими групи.

Омбудсманът констатира изпълнение на отделни препоръки, свързани с поддържането на целените площи и предприемането на мерки срещу вредители.

По отношение на медицинското обслужване не се установяват съществени затруднения в достъпа до медицинска помощ. В проверените обекти са осигурени възможности за оказване на първа помощ, а при необходимост лицата се насочват към специализирани лечебни заведения.

Продължават да бъдат налице затруднения свързани с недостига на медицински специалисти на територията на Община Харманли, както и необходимостта от осигуряване на достъп до стоматологична помощ.

III. СТРУКТУРИ КЪМ МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Арест към Районна служба „Изпълнение на наказанията“ – Хасково (РСИН-Хасково)

След извършване на проверка от екип на омбудсмана в качеството му на НПМ през 2025 г. бяха отправени следните препоръки до министъра на правосъдието:

- да бъдат отпуснати необходимите финансови средства за преместване в нова сграда на следствения арест в гр. Хасково, която да бъде собственост на Министерство на правосъдието и да отговаря на съвременните европейски и международни стандарти;
- до намирането на нова сграда и преместване на следствения арест в гр. Хасково, да бъдат предприети действия за извършването на спешни ремонтни дейности в обекта, с цел подобряване на условията за настанените в него лица и преодоляване на проблема с вредителите;
- да бъдат закупени за нуждите на следствения арест в гр. Хасково устройства за незабавни преводи тип васко транслейтър (Vasco Translator) с цел улесняване на комуникацията между чужди граждани и длъжностни лица.

През настоящата проверка, проверяващият екип констатира, че обектът продължава да бъде на старото си място и все още не са предприети действия за преместването му в нова подходяща за целите сграда. **При тези обстоятелства омбудсманът на Република България намира отправената препоръка до министъра на правосъдието за неизпълнена.**

Мястото, в което се помещава обектът днес **не отговаря на съвременните стандарти за настаняване на задържани лица.** Спалните помещения нямат пряк достъп до естествена слънчева светлина, не разполагат със самостоятелни санитарни възли, а през летния сезон в тях температурите са изключително високи, не могат да се проветряват и са изключително задушни.

Първи коридор в Арест Хасково

Спално помещение в Арест Хасково

Настанените в ареста лица ползват една обща тоалетна и едно тясно общо помещение за баня. Тези условия създават изключителен дискомфорт за задържаните.

Във връзка с изпълнението на втората препоръка, да бъдат предприети действия за извършването на спешни ремонтни дейности в следствения арест, екипът на омбудсмана констатира, че е преодолян проблемът с теч от покрива, който са имали, но причинените от него щети все още не са отстранени.

Осветлението е подоброено в резултат на общи усилия, положени от работещия на място персонал и има поставени нови телефонни апарати за ползване от задържаните, които са свързани с националната мрежа.

В някои от помещенията за настаняване са боядисани вътрешните стени, отново в резултат на общи усилия на служителите в обекта.

Арестът е оборудван с нова пералня, сушилня и с два нови фризера.

Предвид горното, омбудсманът на Република България намира отправената препоръка за **частично изпълнена**.

Втори коридор в Арест Хасково

Спално помещение

Санитарно помещение на Арест Хасково

Относно отправената препоръка за закупуване на устройства за незабавни преводи, които да помагат в комуникацията между служители и настанени лица в денят на проверката от персонала представиха такова устройство, което им е било доставено сравнително наскоро. При тези обстоятелства омбудсманът на Република България намира отправената препоръка **за изпълнена**.

Следственият арест продължава да разполага с **общ капацитет за 60 лица**. В деня на проверката бяха задържани **36 души**, както следва:

Мъже – 31, от които 1 сирийски гражданин, 1 руски гражданин и 8 турски граждани;

Жени – 5, от които 1 гражданка на Република Конго.

Всички настанени лица бяха пълнолетни.

Според представена справка през 2025 г. в Арест Хасково са били настанени общо 691 души, от които 22 жени, 3 непълнолетни и 116 чужди граждани.

От началото на 2026 г. до деня на проверката в обекта са настанени общо 299 души, от които 8 жени и 24 чужди граждани.

В обекта редовно се извършват ДДД обработки от специално обучен служител. Пръска се срещу вредители на всеки 20-30 дни, а при необходимост се пръска и извънредно.

Настанените лица в ареста се хранят редовно по три пъти на ден като безплатната им храна се осигурява чрез доставка от лицензирано търговско дружество в изпълнение на сключен договор по Закона за обществените поръчки.

Съобразно условията на представения договор за доставка на храни, доставките на продуктите се извършват периодично, както следва: на сухата храна (хляба и консервите) се извършват в срок не по-късно от 07:00 ч. на деня следващ деня на получаване на писмената заявка, а на готовата храна ежедневно по утвърденото седмично меню, както следва:

Закуска – до 07:00 ч.;

Обяд – до 11:30 ч.;

Вечеря – до 17:00 ч.

Предвидени са диетични менюта за задържаните, които поради медицински или други причини спазват определен хранителен режим.

Видно от предоставените менюта, храната отговаря на необходимия калориен състав, разнообразна е, като съдържа месо, риба, млечни продукти и пресни зеленчуци.

При проведени разговори насаме с част от настанените лица никой не се оплака от лошо отношение или от липса на съдействие от страна на работещия в обекта персонал.

Новите пералня, сушилня и фризери в Арест Хасково

Администрация и човешки ресурси

По утвърдено щатно разписание в Арест Хасково има 30 длъжности, от които:

Главен надзирател – 1;

Младши инструктор по охраната – 1;

Командир на отделение – 5;

Надзиратели – 23.

В денят на проверката всички щатни бройки бяха заети. Имаше само една вакантна за надзирател.

Медицинско обслужване

Арест Хасково се обслужва от медицински фелдшер по граждански договор, който посещава обекта минимум 4 пъти в месеца и при необходимост.

Отделно за настанените в ареста лица се извършва медицинско обслужване и от служебно избрани, чрез РЗОК-Хасково, общопрактикуващи (лични) лекари, в качеството им на здравноосигурени лица, както и при необходимост – от зъболекар, при когото се конвоират извън ареста.

При спешни случаи се вика екип от Центъра за спешна медицинска помощ.

В РЕЗУЛТАТ ОТ ИЗВЪРШЕНАТА ПРОВЕРКА, ОМБУДСМАНЪТ КАТО НАЦИОНАЛЕН ПРЕВАНТИВЕН МЕХАНИЗЪМ ОТПРАВЯ СЛЕДНИТЕ ПРЕПОРЪКИ:

До Министерски съвет:

1. Да бъдат разгледани възможностите за осигуряване на необходимите бюджетни средства за извършване на неотложните ремонтни дейности и възстановяване на засегнатите сгради в РПЦ-Харманли, както и за ремонт или подмяна на соларните панели, разположени по покривите на втори и на трети корпус;

2. Да бъдат разгледани възможностите за осигуряване на необходимите бюджетни средства за осигуряване на необходимото осветление и ограда на територията на РПЦ-Харманли, съобразно изискванията на МВР.

До министъра на правосъдието:

1. Да бъдат предприети необходимите действия за преместване на Ареста към РСИН-Хасково в подходяща сграда, която да бъде собственост на Министерство на правосъдието и да отговаря на съвременните европейски и международни стандарти;

2. До намирането на нова сграда и преместване на следствения арест в гр. Хасково, да бъдат предприети действия за извършването на спешни ремонтни дейности в обекта, с цел подобряване на условията за настанените в него лица и преодоляване на проблема с вредителите.

До министъра на вътрешните работи:

1. Да бъдат отпуснати необходимите средства за ремонт на външната фасада на сградата на ГПУ-Свиленград;

2. Да бъдат предприети необходимите действия за осигуряване на всички необходими консумативи и резервни части за наличните моторни превозни средства за нуждите на ГПУ-Свиленград, които да притежават необходимите технически характеристики за извършване на патрул и охрана на зелената граница;

3. Да бъдат предвидени средства за извършването на необходимите ремонтни дейности за подобряване на условията за настаняване в ареста на ГД „Гранична полиция“, находящ се в с. Капитан Андреево, както и за смяна на намиращите се в него стари климатици и легла с нови;

4. Да бъдат предприети необходимите действия за откриването на щатна бройка хигиенист в ареста на ГД „Гранична полиция“, находящ се в с. Капитан Андреево.

До председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет:

Да бъде ангажиран стоматолог, който да извършва профилактични прегледи, диагностика и лечение при необходимост на настанените в РПЦ-Харманли.

До директора на РПЦ-Харманли към ДАБ при МС:

Да бъдат предприети необходимите действия (със съдействието на Международната организация по миграция) за отстраняване на щетите в сигурната зона за непридружени непълнолетни лица, както и на мястото за престой на открито.

До директора на Дирекция „Миграция“:

1. Да бъдат предприети действия за спешни ремонтни дейности за отстраняване на щетите, предизвикани от теч в Блок 2 на СДВНЧ-Любимец;
2. Да бъдат предприети действия за организирането на редовни ДДД обработки на територията на СДВНЧ-Любимец;
3. При обявени гладни стачки от настанени лица в СДВНЧ да бъде организирано редовно медицинско наблюдение на стачкуващите, включително ежедневно проследяване на тяхното телло, общо здравословно състояние и други показатели, определени от медицински специалисти, както и надлежно документиране на извършените прегледи и направените в тях констатации;
4. Да бъдат предприети необходимите действия за осигуряването на основни хранителни подправки като сол, пипер, чубрица и др. за нуждите на чужденците, настанени в СДВНЧ.

До директора на Главна дирекция „Гранична полиция“:

Да бъдат предприети действия за назначаването на служители, които да заемат вакантните длъжности в ГПУ-Свиленград.

До директора на ОДМВР-Хасково:

Помещението за задържане на непълнолетни лица до 24 часа в РУ – Хасково да бъде преместено в друго, по-просторно и осветено помещение, без наличие на остатъчна влага.

До началника на СДВНЧ-София:

Да бъде провеждан редовно необходимия инструктаж за охранителния състав относно третирането на чуждите граждани съобразно утвърдените международни стандарти, като не се допуска същите да бъдат подлагани на унизително и нехуманно отношение.

До началника на РУ-Хасково:

При извършване на ДДД обработки в помещенията за 24-часово задържане да се изискват съответните протоколи от лицензирания търговец.